

LETO 1848 NA SLOVENSKEM OZEMLJU

HABSBURŠKA MONARHIJA L. 1848/49

V letu 1848 so revolucionarji po Evropi zahtevali odpravo ostankov fevdalnega reda in ustavno zagotovitev liberalnih svoboščin. Začetki združevanja Italijanov in Nemcev so vplivali tudi na razvoj Slovencev, po katerih ozemlju so posegali oboji. Marca so nemci izbruhnili tudi v habsburški monarhiji in avstrijski dvor je moral dvakrat zapustiti Dunaj. Vseslovenski kongres v Pragi se je izrekel proti združevanju Avstrije z Nemčijo in je bil slovanski odgovor na sklican vsenemškega parlamenta v Frankfurtu, ki naj bi začrtal združitev nemških dežel. Velikonemški načrt je zaobjel tudi Avstrijo, torej tudi slovenske dežele. Večjo podporo je dobil malonemški načrt, združevanje Nemčije brez avstrijskih dežel.

Avstrijska oblast je nad upornike pošiljala vojsko in razgnala meščanske upornike na Dunaju in v drugih mestih, kmečke upornike, ki so napadali gradove, in borbe za nacionalne pravice. Pri Világosu so kapitulirali Madžari, ki so zahtevali več pravic za ogrski del monarhije, a so se istočasno požvižgali na enake zahteve drugih narodov na Ogrskem. Zahteve Italijanov oziroma Piemonta po združitvi vseh Italijanov v eno državo pa so zamrle v bitkah v severni Italiji.